

дистанційного курсу – створювати умови для забезпечення системи мотивації до навчання, спілкування здобувачів освіти, гейміфікації навчання, дотримання термінів взаємодії; *на етапі щотижневої організації роботи* – створювати ситуації успіху, приділяти увагу зонам неформального спілкування здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Васильєва О. Психологічні особливості дистанційного навчання в підготовці майбутніх психологів. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету* : зб. наук. пр. Серія: Педагогічні науки. 2022. Вип. 58. С. 36–44.
2. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія / [М. Л. Смульсон, Ю. І. Машбиць, М. І. Жалдак та ін.]. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.
3. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстремне дистанційне навчання в Україні : монографія. Харків : КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.
4. Попенко Н. В. Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності соціально-гуманітарної підготовки магістрів природничих спеціальностей в умовах дистанційного навчання. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 65, Т. 2. С. 100–106.
5. Keller J. M. The ARCS model: designing motivating instruction. *Confidential unpublished draft, Tallahassee, Florida, Instructional Systems Program*, 2006.

МАЛИХІН О. В.

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України

ЛПЧЕВСЬКА І. Л.

аспірантка
Інституту педагогіки НАПН України

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПЕДАГОГІЦІ ЯК СКЛАДОВА ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ЗВО

Вступ. Інтеграція України в світовий науковий простір визначає необхідність оновлення підходів до здійснення науково-дослідної діяльності, зокрема актуалізує питання формування здатності та готовності майбутніх науково-педагогічних працівників до розв'язання комплікативних науково-дослідних (науково-теоретичних і науково-практичних) проблем у галузі освіти, розвитку їхньої аналітико-прогностичної, інноваційно-дослідницької, рефлексійно-дослідницької та цифрової (діджитальної) компетентностей.

Питанням методології та методів педагогічного дослідження приділяють увагу С. Алексєєва, Н. Арістова, Н. Бібік, А. Богуш, В. Бондарь, М. Бурда, М. Вашуленко, С. Гончаренко, В. Гриньова, Р. Гуревич, В. Євдокимов, М. Євтух, М. Жалдак, І. Зязюн, Л. Калініна, В. Кравець, В. Кремень, О. Малихін, Л. Мацько, Р. Попов, І. Прокопенко, О. Савченко, В. Синьова, С. Сисоєва, О. Топузов, М. Фіцула, М. Ярмаченко та інші українські науковці. Констатуємо, що пріоритетним у сучасних реаліях глобалізації й уніфікації основних положень за зазначеним напрямом є розділення методів наукових досліджень на кількісні, якісні, змішані та їх збалансоване використання в науково-педагогічній діяльності (праці R. Coe [12]; L. Cohen, L. Manion, K. Morrison [5]; N. Denzin, Y. Lincoln [6]; J. Egbert, S. Sanden [7]; U. Flick [8]; D. Froehlich, U. Hombusch, K. Moeslinger [9]; W. Li, Q. Khan, P. Liping [11]).

Мета дослідження: висвітлити основні аспекти змісту підготовки науково-педагогічних працівників у ЗВО, необхідні для успішного використання ними як кількісних, так і якісних та змішаних методів досліджень у подальшій професійній діяльності.

Результати дослідження. Відповідно до сучасних реалій і подальшого спрямування розвитку вітчизняної педагогіки, вважаємо доцільним акцентувати увагу на важливості обізнаності здобувачів третього рівня вищої освіти щодо сутності та структури педагогічного експериментального дослідження; типових задач збору й аналізу експериментальних даних та підходів до їхнього вирішення, зокрема статистичних методах обробки даних; а також виокремити в змісті підготовки науково-педагогічних працівників:

- знання щодо сутності та специфіки сучасних кількісних, якісних і змішаних методів, які використовуються в педагогічних дослідженнях;
- уміння обирати та доцільно застосовувати в професійній діяльності зазначені методи наукового дослідження; якісно та кількісно (статистично) опрацьовувати результати педагогічного експерименту, зокрема з використанням комп'ютерних засобів для аналізу, візуалізації та інтерпретації даних; критично осмислювати та перевіряти адекватність отриманих результатів; представляти власні результати в усній або письмовій формі, готувати їх до оприлюднення (в тому числі в зарубіжних наукових виданнях, а також у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах);
- уміння висвітлювати й обґрунтовувати власну точку зору щодо планування та проведення експериментального педагогічного дослідження, використання кількісних, якісних і змішаних наукових методів у науково-педагогічній діяльності; опрацювання вихідних даних експериментального педагогічного дослідження й оприлюднення отриманих результатів.

Висновки. Цілеспрямована увага до пропонованого переліку питань у процесі підготовки майбутніх науково-педагогічних працівників у ЗВО сприятиме оптимізації й удосконаленню освітніх результатів здобувачів

третього рівня вищої освіти за педагогічними напрямками підготовки, а також глобалізації освітнього та наукового простору України.

Список використаних джерел

1. Малихін О., Ліпчевська І. Сучасні наукові методи досліджень в педагогіці. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». Київ : Пед. думка, 2023. 17 с.
2. Малихін О., Ліпчевська І. Сучасні форми, методи і засоби навчання у професійній підготовці майбутнього вчителя у вищій. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матеріали VII Міжнар. науково-практ. конф, м. Харків, 16 черв. – 18 берез. 2023 р. Харків, 2023. С. 828–831.
3. Малихін О. Формування індивідуальних стратегій навчання засобами комп'ютерних технологій як педагогічна проблема. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2016. № 133. С. 124–126.
4. Стратегії інтенсифікації вищої гуманітарної освіти в Україні та країнах ЄС / О. Малихін та ін. Київ : НУБіП України, 2017. 388 с.
5. Cohen L., Manion L., Morrison K. *Research methods in education*. 8th ed. Taylor & Francis Group, 2017. 944 p.
6. Denzin N. K., Lincoln Y. S. *The SAGE handbook of qualitative research*. 5th ed. Sage, 2018. 1688 p.
7. Egbert J., Sanden S. *Foundations of education research. Understanding theoretical components*. 2nd ed. Routledge, 2019. 180 p.
8. Flick U. *SAGE handbook of qualitative data collection*. SAGE Publications, Limited, 2018. 736 p.
9. Froehlich D. E., Hobusch U., Moeslinger K. *Research methods in teacher education: meaningful engagement through service-learning*. *Frontiers in education*. 2021. Vol. 6.
10. Higher School Teachers' Digital Competence: Strategies for Self-Assessment and Improvement / O. Malykhin et al. *Society. Integration. Education. Proceedings the International Scientific Conference*. 2020. Vol. 2. P. 41–51.
11. Li W., Khan Q., Liping P. *Research methods in education*. SAGE Publications India Pvt, Ltd., 2018. 608 p.
12. *Research methods and methodologies in education* / R. Coe et al. 3rd ed. London : SAGE Publications Ltd, 2021. 464 p.
13. Zahorulko M. *Modern Teaching Methods. Ключові питання наукових досліджень у сфері педагогіки та психології у XXI ст.*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Львів, 29-30 січня 2021 р. С. 155-156.